

Η Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον ανοικτό κώδικα

- Επισκόπηση Πολιτικών ανοικτού κώδικα
- Στρατηγική ΕΕΛΛΑΚ Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ)

- Ίδρυση 2008, 37 Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα και κοινωνοφελείς φορείς
- Δράσεις σε όλες τις ανοικτές τεχνολογίες, π.χ. ανάπτυξη ανοικτού μεγάλου γλωσσικού μοντέλου
- Συμμετοχή σε έργα Ε.Ε., συνεργασίες με πολλούς δημόσιους φορείς (ΕΔΥΤΕ, ΕΚΤ, ...)

Ομάδες εργασίας της ΕΕΛΛΑΚ

- Ανοικτή εκπαίδευση
- Ανοικτο λογισμικό – ανοικτά πρότυπα
- Ανοικτό hardware - ανοικτή σχεδίαση
- Ανοικτή διακυβέρνηση - ανοικτά δεδομένα
- Καινοτομία και επιχειρηματικότητα
- Ασφάλεια Πλ. Συστημάτων – Προστασία προσωπικών δεδομένων
- Ανοικτά Media

Μελέτη Ε.Ε.

- Study on open source software governance at the European Commission and selected other European institutions (Ιαν. 2019-Σεπτ. 2019)
- EU-FOSSA group (M. Przybyszewski, A. Saranjit-Singh, G. Hellenius)
- KPMG Italy (A. Cioffi, X. Kastorinis, L. Carbone, M. Pedroli)
- ΑΠΘ (Ι. Σταμέλος, Α. Κρητικός, Ι. Βλαχάβας, Ν. Βασιλειάδης)

Βασικές έννοιες ανοικτού κώδικα

- Free / Open Source Software
- Ελεύθερο Λογισμικό / Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα (ΕΛΛΑΚ)
- Ελευθερία στη χρήση, τροποποίηση διανομή (άδειες ΕΛΛΑΚ)
- Ανοικτός κώδικας, προσβάσιμος σε όλους
- Ανάπτυξη από κοινότητες εθελοντών, αλλά πλέον και με τη συμμετοχή εταιρειών

Πλεονεκτήματα ανοικτού κώδικα

- Διαφάνεια
- Διαλειτουργικότητα
- Ποιότητα/Αξιοπιστία
- Ασφάλεια
- Μηδενικό αρχικό κόστος
- ...

Μειονεκτήματα ΕΛΛΑΚ

- (συχνά) Μη διασφάλιση υποστήριξης
- (συχνά) Διακοπή της ανάπτυξης
- (forks) Διακλάδωση του λογισμικού
- (συχνά) Έλλειψη ικανοποιητικής ευχρηστίας
- Πολλά εγκαταλειμμένα έργα ΕΛΛΑΚ, δυσκολία στην αξιολόγηση
- Κόστος διατήρησης

Πολιτικές ΕΛΛΑΚ Δημόσιου Τομέα

- Σύντομα κείμενα (1-2 σελίδες)
- Εκφράζουν την πρόθεση υιοθέτησης ΕΛΛΑΚ, χωρίς να το επιβάλλουν
- Άρθρωση σε σύντομες, περιεκτικές παραγράφους
- Συνήθως δημοσιεύονται σε κρατικές ιστοσελίδες
- Μπορεί να συνοδεύονται από πολυσέλιδες οδηγίες εφαρμογής

Πολιτικές ΕΛΛΑΚ στο Ηνωμένο Βασίλειο

- Από το 2004, λεπτομερέστατη, πολυσέλιδη πολιτική ανοικτότητας, Νοε. 2017, Μάρτιος 2021
- <https://www.gov.uk/guidance/be-open-and-use-open-source>
- ‘Be Open and Use Open Source’
- ‘...αναπτύσσετε ανοικτές λύσεις και χρησιμοποιείτε ανοικτό κώδικα...’
- Στρατηγική Ψηφιακού Μετασχηματισμού βασίζεται στην ανοικτότητα και στο ΕΛΛΑΚ

Πολιτικές ΕΛΛΑΚ στη Γαλλία

- Από το 2001 (...αλλά η ανοικτότητα ξεκίνησε το ...1789)
- Εγκύκλιος Ayrault (2012) - χρήση ΕΛΛΑΚ και συμμετοχή του Γαλλικού Δ.Τ. στις κοινότητες ΕΛΛΑΚ - ακόμη και χρηματική
- Νόμος για τη Ψηφιακή Δημοκρατία (2016) - υπέρ του ΕΛΛΑΚ
- 'Ελεύθερες περιοχές λογισμικού', γαλλική κοινότητα 'Blue Hats'

Πολιτικές ΕΛΛΑΚ στην Ιταλία

- Από το 2001
- Νόμος ν.124/2015, σαφής προτίμηση στο ΕΛΛΑΚ
- LibreDifesa project, LibreOffice σε 150K desktops
- Πρόθεση για νομικό πλαίσιο ώστε η ανάπτυξη κλειστού κώδικα στον Ιταλικό Δ.Τ. να συνεπάγεται κυρώσεις

Πολιτικές ΕΛΛΑΚ στην Ισπανία

- 1999, κάποιες αποτυχημένες προσπάθειες
- Νομοθεσία υπέρ του ΕΛΛΑΚ από το 2003
- Νόμοι 4/2010 και 40/2015 υπέρ της ανάπτυξης ανοικτών λύσεων
- Ισχυρή τάση υιοθέτησης ΕΛΛΑΚ από τοπικές κυβερνήσεις, Δήμους (π.χ. Barcelona), περιφέρειες. Πολλά κέντρα αριστείας ΕΛΛΑΚ.

Πολιτικές ΕΛΛΑΚ στη Γερμανία

- Επίσημη ομοσπονδιακή πολιτική το 2021, προηγήθηκαν πολλές εφαρμογές ΕΛΛΑΚ σε πόλεις και ομοσπονδιακά κρατίδια
- Open Source Monitor report (2023, Bitcom): η Γερμανική οικονομία βασίζεται στο open source

Άλλες Πολιτικές ΕΛΛΑΚ στην Ευρώπη

- Λιγότερο εμφανικές (π.χ. δεν υπάρχει επίσημη κυβερνητική θέση) αλλά πάντα υπέρ της διάδοσης του ΕΛΛΑΚ
- Οι δράσεις ΕΛΛΑΚ ξεκινάνε από τη 'βάση', π.χ. Δήμοι, Κοινότητες, συχνά οδηγούν σε συνεταιρισμούς
- Σουηδία, Ολλανδία, Δανία, Ελβετία, Μάλτα, κλπ

Πολιτικές ΕΛΛΑΚ στις Η.Π.Α.

- Ισχυρή υποστήριξη από κεντρική κυβέρνηση (επί Obama), <https://sourcecode.cio.gov/>
- Επίσης από Υπουργείο Άμυνας(!), NASA (από το 1990!), Δήμους, κοινωφελείς οργανισμούς
- Federal Source Code Policy, 2016
 - Μεταξύ άλλων προβλέπει μέτρηση του ποσοστού ανάπτυξης ΕΛΛΑΚ με κατώτερο όριο το 20%
 - Αποθετήριο ανοικτού κώδικα Η.Π.Α. <https://code.gov>
- Microsoft/GitHub - 7,5 bn \$
- IBM/RedHat - 34 bn \$

ΕΛΛΑΚ στην Ελλάδα

- Δεν υπάρχει επίσημη πολιτική
- Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ), <https://eellak.gr>
- Δήμος Αθηναίων, Ηρακλείου, κλπ
- Προτίμηση στο LibreOffice από πολλούς Δήμους
- Δράσεις ΕΛΛΑΚ κυρίως από το προσωπικό στο Δ.Τ.

Πολιτικές ΕΛΛΑΚ στον υπόλοιπο κόσμο

- Βραζιλία, Μαλαισία ξεχωρίζουν (και πολιτικοί λόγοι)
- Ινδία, Αυστραλία, Νότια Αφρική (περιορισμένη επιτυχία)
- Ρωσία, Κίνα → Ψηφιακή Ανεξαρτησία
 - Επιστολή Γαλλικού Οικονομικού Συμβουλίου προς Ε.Ε. (Μάρτιος 2019)
 - **Προς μία Πολιτική Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Ανεξαρτησίας** (ανεξαρτησία από τη GAFAM)

Στρατηγική Ε.Ε. 2021-2023 (1)

- Επιμονή στην υποστήριξη του ΕΛΛΑΚ
- Ρεαλιστική προσέγγιση
- Επέκταση στα εποπτευόμενα ιδρύματα (Ευρωκοινοβούλιο, CEDEFOP, κλπ)
- Αξιοποίηση της διακήρυξης του Tallinn (2017), σύνδεση με γενικότερες πολιτικές ανοικτότητας

Στρατηγική Ε.Ε. 2021-2023 (2)

- Βελτιωμένη επικοινωνία των πλεονεκτημάτων του ΕΛΛΑΚ
- Ενθάρρυνση στη χρήση ΕΛΛΑΚ από τους Ευρωπαίους πολίτες και τα Κράτη-Μέλη (για λόγους διαλειτουργικότητας)
- Υιοθέτηση της αρχής 'Public Money – Public Code'

Στρατηγική Ε.Ε. 2021-2023 (3)

- Θεσμοθέτηση OSPO, μίας Μονάδας Αριστείας ΕΛΛΑΚ της Ε.Ε. (στο πρότυπο του Open Source Program Office της Google)
- OSPO Alliance, <https://ospo-alliance.org/>
- Ένα OSPO παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες ΕΛΛΑΚ
- Ένα OSPO παρέχει διαχείριση της τεχνικής υποδομής
 - Κεντρικό αποθετήριο κώδικα
 - Διαχείριση απαιτήσεων (για αποφυγή του αποκλεισμού του ΕΛΛΑΚ)
 - Κατάλογος λύσεων ΕΛΛΑΚ
 - Τεχνική υποστήριξη για συχνά χρησιμοποιούμενες λύσεις ΕΛΛΑΚ
 - Έμφαση στην ασφάλεια

Πρόσθετες υπηρεσίες OSPO της Ε.Ε.

- Παρακολούθηση της έκτασης της εφαρμογής της πολιτικής ΕΛΛΑΚ στην Ε.Ε. και στα εποπτευόμενα ιδρύματα
 - καθορισμός μετρικών
- Αποθετήριο καλών πρακτικών ΕΛΛΑΚ
- Διοργάνωση εκδηλώσεων, hackathons, κλπ
- Σχεδιασμός δράσεων υπέρ του ΕΛΛΑΚ

Άλλες υπηρεσίες OSPO (4)

- Σχεδιασμός και Βελτίωση διαδικασιών απόκτησης ΕΛΛΑΚ
- Εγκαθίδρυση ανοικτής κουλτούρας (π.χ. ανοικτή διακυβέρνηση) σε συνδυασμό με ΕΛΛΑΚ
- Εντατική συνεργασία με το οικοσύστημα ΕΛΛΑΚ (έργα, κοινότητες, οργανισμοί)
- Αποσαφήνιση νομικών θεμάτων (π.χ. άδειες ΕΛΛΑΚ)

Επίλογος - Συμπεράσματα

- 'There is no way to Open Source, Open Source is the way'
- Το ΕΛΛΑΚ έχει κερδίσει τον πόλεμο στον Δημόσιο Τομέα, θα πρέπει τώρα να κερδίσει τις μάχες
- Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ) μπορεί από τη φύση του να αναλάβει τις υπηρεσίες που προβλέπονται για ένα γραφείο προγράμματος ανοικτού κώδικα